

Yttrande

Betänkandet Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58), Ku2023/01093

Svenska kyrkan bidrar till ett kulturliv som ger rum för mångas delaktighet och skapande och som skapar förutsättningar för ett levande kulturliv över hela landet. Att värna kulturlivet och kulturell samverkan är ett sätt att stärka den sociala och kulturella infrastrukturen i hela landet. Svenska kyrkan bidrar även till att kulturarvet, såväl det materiella som det immateriella, bevaras genom att det vårdas, används, utvecklas och tillgängliggörs för alla. Genom sitt rika kulturliv bidrar Svenska kyrkan till människors existentiella och andliga folkhälsa. Svenska kyrkan lämnar sitt remissvar mot denna bakgrund och har även granskat betänkandet utifrån ett barnrättsperspektiv.

En oberoende granskning har visat att det samhällsekonomiska värdet av Svenska kyrkans bidrag till Sveriges kultur och kulturarv uppgår till cirka 2,3 miljarder kronor årligen. Till det kommer 2,7 miljarder kronor i indirekta effekter som arbetstillfällen för frilansande kulturarbetare. (*Svenska kyrkans samhällsekonomiska bidrag till kultur och kulturarv*, Ramboll 2020)

Svenska kyrkans finner det anmärkningsvärt att Svenska kyrkan, liksom andra trossamfund, som kulturaktörer är osynliga i förslaget.

Svenska kyrkans synpunkter

- Förslaget om att stärka samverkan mellan lokala, regionala och ideella kulturarvsaktörer ses som positivt.
- Svenska kyrkan ställer sig bakom förslaget att statsbidrag ska fördelas på sådant sätt att den konstnärliga friheten respekteras.
- Svenska kyrkan är kritisk till att begreppet ”det civila samhället” ersätts med ”det fria kulturlivet” och ser en risk med att detta skulle kunna leda till att civilsamhällesaktörer inte inkluderas i dialog och samverkan i samma utsträckning som idag.
- Svenska kyrkan är kritisk till att folkbildningsfrågan inte behandlas i betänkandet.
- Svenska kyrkan finner det anmärkningsvärt att Svenska kyrkan, liksom andra trossamfund, som kulturaktörer är osynliga i förslaget.

Utveckling av Svenska kyrkans synpunkter

- Ökat fokus på regionalt och kommunalt självbestämmande och mindre nationell styrning är centralt i utredningen. Eftersom det är främst Svenska kyrkans församlingar som bedriver kulturverksamhet, kommer det med utredningens förslag att finnas behov av samtal på Svenska kyrkans regionala nivå, stiftsnivån. Det är viktigt att Svenska kyrkan inbjuds till fortsatta samtal på regionnivå, de så kallade samråden.
- Svenska kyrkan finner det anmärkningsvärt att Svenska kyrkan och andra trossamfund som kulturaktörer näst intill är osynliga i förslaget. Svenska kyrkan tar redan stort ansvar för att tillgängliggöra kultur för alla åldrar och detta i hela landet. Svenska kyrkans viktiga roll för bland annat barns möjlighet till kultur behöver därför synliggöras under den fortsatta beredningen av förslagen.
- Svenska kyrkan finner det anmärkningsvärt att folkbildningsfrågorna inte behandlas mer i detalj i betänkandet, med hänvisning till den av regeringen tillsatta utredningen om folkbildning och folkhögskolor. Svenska kyrkan finner detta olyckligt eftersom både folkhögskolor och studieförbund är centrala för ett vitalt och fungerande kulturliv i hela landet.

Uppsala 2024

På kyrkostyrelsens vägnar

Martin Modéus
Ärkebiskop, ordförande

Karin Sarja
Avdelningschef